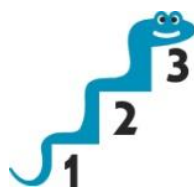

Nazwisko i imię

Klasa

Numer w dzienniku

Zestaw P1

Instrukcja:

- Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
- Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem.
- Nie używaj korektora. Pomyłki przekreślaj.
- W zadaniach, gdzie podane są cztery odpowiedzi do wyboru: **A, B, C i D**, weź w kółko dobrą odpowiedź, na przykład:

A. Ja **B. On** **C. My** **D. Wy**

- Jeśli się pomylisz, przekreśl wybraną odpowiedź i weź w kółko tę dobrą, na przykład:

A. Ja **B. On** **C. My** **D. Wy**

- Rozwiązania pozostałych zadań zapisz starannie i czytelnie w wyznaczonych miejscach.
- Pracuj samodzielnie. Twoi sąsiedzi mają inne zestawy zadań.

Na rozwiązanie zadań masz 40 minut.

Przeczytaj uważnie tekst.

NIETOPERZE

Wakacyjny wieczorny spacer wśród pól i wiejskich zabudowań może przynieść prawdziwą przyrodniczą przygodę. Jest nią niewątpliwie obserwacja jedynych latających ssaków, czyli nietoperzy. Prowadzą one nocny tryb życia, a na tle nieba pojawiają się zwykle tuż przed zachodem słońca.

Budowa ciała

Ciało nietoperza pokrywa miękka sierść. Przednie kończyny przekształcone są w błoniaste skrzydła. Zbudowane są z wydłużonych palców przedniej kończyny, jej przedramienia i ramienia oraz błony lotnej. Tylko kciuk zakończony pazurem nie uległ wydłużeniu i nie wchodzi w skład skrzydeł. Tylne kończyny umożliwiają swobodne zwisanie głową w dół dzięki specjalnej budowie połączeń kości, więzadeł i pazurów. Dzięki temu bez wysiłku mięśni i utraty energii nietoperz może zwisać pionowo.

Czym jeszcze wyróżniają się nietoperze? Mają ogromne uszy, które ułatwiają im wychwytywanie dźwięków.

Hibernacja

Podczas jesiennych i zimowych chłódów owady chowają się do swoich kryjówek i owadożerne nietoperze nie mają szans na zdobycie pożywienia. Zmuszone są do przesypiania zimy. Nietoperze znajdują sobie bezpieczne zaciszne kryjówki, np. na strychach domów, w jaskiniach, piwnicach, na wieżach kościelnych, w starych dziuplach i szczelinach skalnych. Zwierzęta zwisają głową w dół, zaczepione łapkami pod sklepieniem kryjówki. Temperatura ciała nietoperzy znacznie spada i zapadają w rodzaj odrętwienia.

Echolokacja

Nietoperze wysyłają impulsy dźwiękowe niesłyszalne dla ludzkiego ucha, zwane ultradźwiękami. Dźwięki te odbijają się od przeszkód, np. od drzew, i wracają do bardzo wrażliwych uszu nietoperza. To trochę tak jak z echem w lesie. Dzięki temu orientują się w otoczeniu, bezbłędnie lokalizują i chwytają owady, a latając szybko w zupełnych ciemnościach, nie robią sobie krzywdy.

(Na podstawie: J. Liszewska, M. Maruszczak, G. Maternicka,
Młody obserwator przyrody. Encyklopedia dla całej rodziny. Warszawa 2011)

Na podstawie przeczytanego tekstu wykonaj zadania od 1. do 7.

1. Z czego powstały skrzydła nietoperza?

- A. Z więzadeł i pazurków.
- B. Z palców, ramienia i przedramienia.
- C. Z kciuka zakończonego dużym pazurem.
- D. Z kończyn tylnych.

2. Co to jest hibernacja?

- A. Umiejętność zwisania głową w dół.
- B. Rodzaj pożywienia, które dostępne jest w zimie.
- C. Umiejętność lokalizacji przedmiotów.
- D. Rodzaj snu, w który zapadają niektóre zwierzęta.

3. Co umożliwia nietoperzom swobodne zwisanie głową w dół?

- A. Przyzwyczajenie do nocnego trybu życia.
- B. Specjalna budowa kończyn przednich.
- C. Sposób odżywiania.
- D. Specjalna budowa tylnych kończyn.

4. Czy nietoperze wpadają w ciemności na przeszkody?

- A. Tak, ponieważ mają bardzo słaby wzrok.
- B. Nie, ponieważ bardzo dobrze słyszą.
- C. Tak, jeżeli latają samotnie.
- D. Nie, bo mają bardzo dobry węch.

5. Jakich informacji o nietoperzach nie znajdziesz w tym tekście?

- A. O sposobie spędzania zimy.
- B. O budowie skrzydeł nietoperzy.
- C. O długości życia nietoperzy.
- D. O sposobie poruszania się w ciemności.

6. Co pozwala nietoperzom przetrwać zimę? Uzasadnij swoją odpowiedź na podstawie tekstu.

.....

.....

.....

.....

.....

7. a) Co ułatwia wyszukiwanie informacji w tekście o nietoperzach?

.....

.....

.....

b) Jak można zmienić ten tekst, aby wyszukiwanie w nim informacji było jeszcze łatwiejsze?

.....

.....

8. Dopisz po 4 różne określenia do każdego z podanych wyrazów.

Przykład: trawa – bujna, błyszcząca kroplami rosy, odporna na deptanie, spalona słońcem

Przykład: jeść – łapczywie, z talerza, soczyste owoce, posługując się sztucami

- a) książka
- b) niebo
- c) śpiewać
- d) pisać

